

<http://www.knack.be/opinie/columns/ignace-demaerel/7-tips-om-zinvol-kerst-te-vieren/opinie-4000225620651.htm>

Ignace Demaerel

Ignace Demaerel is godsdienstleraar en auteur.

7 tips om zinvol kerst te vieren

maandag 24 december 2012 om 10u32

Ja, kerst is nu wel helemáál in het land. Je kan er niet meer naast kijken: de versiering en verlichting binnen en buiten, de muziek komt uit alle luidsprekers in winkelstraten, de cadeaus en feestmenu's zijn gekocht of besteld (of al opengemaakt en opgegeten). Kerst en Nieuwjaar zijn duidelijk de meeste gevierde feesten uit onze jaarkalender.

Maar het is niet voor iedereen even hard feesten dezer dagen: sommigen kunnen alleen maar in de winkelatalages of in de verlokkelijke reclamefolders kijken, sommigen voelen de economische crisis reëel in hun portemonnee en dat voelt in deze periode extra pijnlijker aan, anderen voelen zich nog eenzamer dan anders.

En toch: een mens móét bij tijden feestvieren: het hoort er helemaal bij in het leven. De God van het oude Israël gebóód zijn volk om de feesten te vieren, minstens driemaal per jaar: grote gebeurtenissen moeten herdacht worden. Deze God die wil dat zijn volgelingen regelmatig vreugde beoefenen, is zeker geen slavendrijver of een zure, overernstige God. En om goed te feesten heb je niet eens zoveel geld nodig. De echte vreugde heeft niet in eerste instantie te maken met het lekkere of exclusieve eten, of met de duurste en allerhipste cadeaus.

Kerst is ook vaak zo overwoekerd door de commerce dat velen niet meer weten wát ze vieren en waaróm ([zie mijn vorige column: "Kerst: christelijk, heidens of platte commerce?" van 17 december](#)). Sommigen vieren dit als gelovige en danken God bewust voor de geboorte van zijn Zoon Jezus, maar niet velen weten hier een creatieve invulling aan te geven. Voor velen die zich toch nog ergens christen noemen, is dit ongeveer de enige keer per jaar dat ze in een kerk komen. Nog anderen zijn agnost of niet-gelovig, maar vieren dit christelijke feest lustig mee in een gesecculariseerde versie: bij hen gaat het om het lekkere eten, genieten, vrienden, familie, gezelligheid – ook belangrijke zaken!

Afhankelijk van jouw geloofsgehalte wens je je vrienden een gezegende (zalige) kerst of een vrolijke (prettige) kerst? Er is toch een verschil in diepgang tussen die woorden, of niet?

Maar goed feestvieren is een kunst. Niet alle feesten zijn leuk, en niet iedereen kan écht genieten. Feesten om te feesten, vieren om te vieren, eten om te eten laat een leegte na. Hier volgen zeven tips om een zinvolle kerst te vieren, gerangschikt van bewust-gelovig naar minder-gelovig naar niet-gelovig:

(1) Lees samen (een deel van) het authentieke kerstverhaal: keer eens terug naar de oorsprong van kerst. Haal die oude Bijbel eens onder het stof vandaan - duizenden hebben hun bloed vergoten opdat jij dit "boek der boeken" vandaag in alle vrijheid zou kunnen lezen! Je kan de geboorteverhalen vinden in het evangelie van Mattheüs (hoofdstuk 1, vanaf vers 18 tot en met hoofdstuk 2), en in Lukas (hoofdstuk 1 en 2), alles samen slechts enkele bladzijden. Leg je angst of schroom voor dat "heilige boek" opzij, duik er gewoon in en constateer dat het helemaal niet zo moeilijk is als je altijd gedacht hebt. Heb je geen Bijbel in huis? Je kan het op internet vinden (www.biblija.net). Herontdek dat eeuwenoude verhaal, laat je erdoor inspireren, laat de onvanzelfsprekendheid ervan je verbazen. Je zal merken dat het een zeer sober verteld verhaal is en dat je het meerdere keren moet lezen om de vele diepere betekenissen tussen de regels te ontdekken.

Het Joodse volk had een heel vertellende denkstijl, helemaal niet dogmatisch, en dit maakt het fris en levendig. Dit 2000 jaar oude verhaal is geen zeemzoet verhaaltje zoals het vaak wordt voorgesteld, maar barst van de interne contrasten: de Zoon van God wordt als een tere baby geboren in een stal, omdat niemand plaats maakt in de herberg voor een hoogzwangere vrouw. De Schepper komt "incognito" zijn schepping bezoeken, maar de ontvangst is vijandig: het Licht komt in de duisternis die het probeert te doven omdat haar verborgen manipulaties te zichtbaar worden. De Messias van Israël, de langverwachte verlosser is niet welkom bij het uitverkoren volk. Eeuwenoude profetische voorspellingen worden vervuld, maar niemand herkent het. De zogenaamd romantische kribbe met het zachte stro was in werkelijkheid een voederbak voor beesten, een haard van infecties voor een rozige zuigeling. Een nachtmerrie voor Maria, gewoon traumatisch! Wie het verhaal goed leest, ziet dat er nergens sprake is van "drie koningen", maar van "wijzen" (Grieks: "magoi", magiërs) uit het Oosten: heidense astrologen weten van de geboorte van de kleine Koning terwijl de religieuze leiders in Jeruzalem slapen. De engelen verschijnen niet aan de vromen en rijken, maar aan bonkige herders in de nacht. Koning Herodes wil deze kleine "alternatieve" koning vermoorden uit ziekelijke jaloezie, en richt een lokale genocide aan in Betlehem. Jozef en Maria vluchten in de nacht naar Egypte, en dat maakt van Jezus een kleine politieke vluchteling, een asielzoeker. Nee, het was geen vliegende start voor de Messias van Israël. Hij werd door zijn Vader niet in de watten gelegd. Waarom liet God Hem dan niet in een paleis geboren worden? Waarschijnlijk omdat Hij het lot van de meerderheid van de mensen zou begrijpen, van binnen uit hun pijn zou aanvoelen. Kortom, het blijft een intrigerend verhaal, de moeite om eens op door te kauwen, om dikke boeken over te schrijven! Een alternatief is om een mooie moderne kerstvertelling te zoeken en te lezen: ook hier bestaan er honderden van, spannende, ontroerende, verrassende...

(2) Práát over dit verhaal aan tafel: wat denk je er zelf van? Wanneer de Joden hun paasfeest (Pesach) vieren, moet de jongste aan tafel de vraag stellen: "Waarom is deze dag anders dan de andere?", en dit is de aanleiding om te praten over de oorsprong en betekenis van het feest. Prachtige gewoonte, als je het mij vraagt! De meeste gelovigen in ons land zijn helemaal niet gewend om over hun geloof te spreken, maar waarom niet? We hebben het nooit geleerd, zijn er niet in geoefend... Word mondig! Het moet ooit een eerste keer zijn. Wees hier gerust eerlijk in: deel je vragen, vertel wat je niet begrijpt, waar je moeite mee hebt. Zoek parallellen met vandaag: ken je tirannen zoals Herodes, vluchtelingen zoals Jozef en Maria? Als Jezus vandaag in België zou geboren worden, hoe zouden de mensen reageren? In ieder geval, voer aan tafel een inhoudelijk gesprek, niet over het weer, de voetbal of de politiek, maar bijv. "Wat vind jij bijzonder aan kerst?", "Moeten we volgend jaar kerst anders vieren?"...

(3) Geef iets aan een medemens die véél minder heeft dan jij. Het blijft een zekere contradictie dat wij heel dure feesten houden terwijl het kind dat we vieren in absolute armoede geboren werd. Daarom kan je iets heel zinvols doen door in deze kersttijd aan minderbedeelden te denken. Als je iets geeft, geef iets wat echt een verschil maakt, een briefje i.p.v. een centje, bijv. 10% van je eindejaarspremie of zo. Of: de helft van het geld dat je besteedt aan het kerstmenu. Spreek af met de kinderen wat ze ervan zouden vinden om volgend jaar een cadeau te kopen voor de helft van het budget en de rest aan een goed doel te geven. Ja, het mag écht iets kosten. Euh, en de crisis dan? Met of zonder crisis: België behoort tot de top van de wereld qua welvarendheid, en de meesten van ons hebben het nog héél goed vergeleken met 90% van de wereld. Vrijgevig zijn is een mooie deugd. Geld moet rollen, zeggen sommigen, ja, maar mag het dan ook eens in díe richting rollen? Het geeft een ander soort vreugde die dieper gaat. Je voelt dit pas als je het eens doét! En kinderen begrijpen dit vaak makkelijker dan volwassenen.

(4) Steek je handen uit de mouwen als vrijwilliger: zoek een organisatie die soep uitdeelt, daklozen herbergt, eenzame bejaarden bezoekt, een kerstfeest in de gevangenis houdt, werkt met mentaal gehandicapten... Dit is zeker niet altijd gemakkelijk: je moet een drempel oversteken, uit je comfortzone komen, maar het doet deugd om je grenzen te verleggen. Je zal gegarandeerd een ervaring rijker zijn, een nieuwe blik op het leven krijgen, en dit onderdeel van het kerstgebeuren zal waarschijnlijk veel langer bijblijven dat het feestmenu zelf. Dit heeft alles met kerst te maken: aandacht te hebben voor alle mensen die vandaag geen plaats vinden in een herberg, voor vluchtelingengezinnen... Maar het hoeft ook niet ver of moeilijk te zijn: soms is de nood niet financieel, maar emotioneel of relationeel: een eenzame buurvrouw, een oude tante zal ook al héél blij zijn met een kerstkaartje of een mooie kaars of een hartelijk babbeltje.

(5) Koop zinvolle kerstcadeaus voor elkaar of de kinderen: een boek met een inhoud (een bundel kerstverhalen misschien), een muziek-CD met een boodschap, een film-dvd met een geestelijke meerwaarde. Speelgoed en snoep krijgen ze al genoeg (of teveel) bij Sinterklaas: maak kerst wat dieper en minder zoeterig. Het vraagt iets meer zoekwerk, maar deze positieve dingen bestaan echt! En ook: cadeaus die áánkomen hoeven niet duur te zijn; het gaat minstens evenveel om de persoonlijke aandacht die eraan besteed is.

(6) Heb aan tafel "quality time" met elkaar! Laat het scherm niet je hele avond bepalen of domineren. Samen voor TV of PC zitten kan uiteraard wel, maar bevordert niet de interactie. Kies ervoor om gerichte

aandacht te hebben. Je bent heus creatiever dan je denkt! Doe een gezelschapsspel. Er bestaan bepaalde spelen die bedoeld zijn om mensen met elkaar aan het praten te krijgen, bijv. met behulp van foto's en vragen erbij. Vertél gewoon, deel je ideeën met de kinderen, vertel hoe jij in je jeugd kerst vierde, dis leuke anekdotes op, haal oude foto-albums naar boven: kinderen smullen hiervan, meer dan van hun games.

Je kan ook met het ganse gezin een "zelfevaluatie" doen: laat iedereen drie dingen noemen die ze heel fijn vinden aan het gezin, en drie dingen die beter kunnen (dit is positief geformuleerd, hé?). Ook de kinderen houden hiervan en hebben heus zinvolle dingen te zeggen! Ze waarderen het als naar hun mening gevraagd wordt en ze serieus genomen worden. Vraag hen naar suggesties of voorstellen voor een leuke gezinsuitstap of de volgende zomervakantie.

(7) De zevende tip? Heel eenvoudig, net zoals de zevende dag: rusten! Is het niet grappig om te constateren dat dit één van de Tien Geboden is? Onthaasten! Geen stress. Niet jagen van hier naar ginder. Soms eens bewust "nee" zeggen. De telefoon niet opnemen, geen e-mails lezen. Ons levenstempo is over het algemeen al veel te hoog. Plan voor de kerstdagen weinig, maar laat tijd open voor onverwachte dingen, gewoon thuis zijn, "niets moet". Je bent het aan jezelf en aan je gezin verplicht. Je wordt er een beter mens van! Of gewoon: plaats maken voor stilte! Kan dat soms niet zalig zijn? Dit heeft ook alles te maken met de "vrede" van kerst! Het moet binnenin beginnen: te-vreden zijn met jezelf, je familie, je situatie, je leven...

Ik wens jullie allemaal kerstdagen met een hoog vrede-gehalte, betekenisvolle cadeaus, hartverwarmende gesprekken, wezenlijke ontmoetingen, verrijkende ervaringen, en de vreugde om in deze tijd ook iets weg te mogen geven en aan een ander een betekenisvolle kerst te mogen geven!

Ignace Demaerel

Nieuwsbrief Knack Digitaal Voor abonnees Abonneren Knack Club Events Acties Aanmelden Registreren Jobs Immovlan.be Autovlan.be

Knack.be

Knack Nieuws Economie Beurs & Geld kanaal Z Lifestyle 50+ Entertainment Sport Bouwen & Renoveren

Opinie België Buitenland Cultuur Mensen Wetenschap Technologie Boeken Ondertussen Dossiers Beeldreportages Auto Planet Earth Gezondheid

abonnements.be

Schenk een abonnement en ontvang gratis champagne!

Actuele Thema's » Eindejaarsspecials » maandag 24 december 2012

Knack.be » Opinie » Columns » Ignace Demaerel » 7 tips om zinvol kerst te vieren

NL / FR MOBILE RSS Ik zoek...

Ignace Demaerel

Ignace Demaerel is godsdienstleraar en auteur.

7 tips om zinvol kerst te vieren

maandag 24 december 2012 om 10u32

Ja, kerst is nu wel helemaal in het land. Je kan er niet meer naast kijken: de versiering en verlichting binnen en buiten, de muziek komt uit alle luidsprekers in winkelstraten, de cadeaus en feestmenu's zijn gekocht of besteld (of al opengemaakt en opgegeten). Kerst en Nieuwjaar zijn duidelijk de meeste gevierde feesten uit onze jaarkalender.

Maar het is niet voor iedereen even hard feesten dezer dagen: sommigen kunnen alleen

LEES OOK:

- Ann Peuteman
- Bart Comand
- Benno Barnard
- Dirk Draulans
- Els Van Steenberghe
- Ewald Pironet
- Frank Hellemans
- Guido Lauwaert
- Han Renard
- Hubert van Humbeek
- Jacques Sys
- Jan Braet
- Jan Haeverans
- Jean-Pierre Rondas
- Johan Van Overtveldt
- Lene Kemps
- Leo Neels
- Luc Baltussen
- Luc Bluyss

OPINIE

“ De Vlaamse ambtenarij liet zich in het Uplace-dossier voor de kar spannen. En dat was niet het wagentje van het algemeen belang ”
Walter Pauli

“ Onweer in de regering Di Rupo ”
Johan Van Overtveldt

“ VW Golf uitgesproken favoriet voor 'Auto van het Jaar 2013' ”
Urbain Vandormael